

Bireysel Çalgısı Bağlama (Saz) Olan Öğrencilerin Müzikal Etkinliklerde Görev Almasının Çalgı Eğitimine Etkileri (Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Örneği)

The Effects Of Students Who Have Individual Instrument Bağlama (Saz) To Take Part In Musical Activities On Instrument Education (The Case Of Gaziantep University Turkish Music State Conservatory)

Dr. Öğr. Üyesi Hasan DELEN

Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, Müzik Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi, Müzik Teknolojileri Bölümü, Ankara/TÜRKİYE
ORCID: 0000-0001-6202-2211

Halil İbrahim CANDAN

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Konya/TÜRKİYE

ÖZET

Bu araştırmada bireysel çalgısı/meslek çalgısı bağlama (saz) olan öğrencilerin, okul içi ve okul dışı etkinliklerde görev almasının çalgı eğitimi dersine olumlu ya da olumsuz etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanan ve üç uzman onayından geçen anket soruları, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı içerisinde, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü'nde bağlama eğitimi veren 10 öğretim elemanı ve bireysel çalgısı bağlama olan 50 öğrenciye sunulmuştur. Anket aracılığıyla elde edilen veriler, SPSS programı aracılığıyla bulgulara erişilmiştir.

Okul içi ve okul dışı müzikal etkinliklerin çalgı eğitimine olumlu yönde etkileri sırasıyla; çalgı kondisyonunu olumlu etkilediği, birlikte çalma kabiliyetini geliştirdiği, bireysel repertuvara katkı sağladığı, ezber kabiliyetini geliştirdiği, tavrı hakimiyetine katkı sağladığı, bona ve solfeji geliştirdiği, farklı yöresel tavırlar öğrenimini sağladığı, özgüvenini arttırdığı ve mesleki deneyime katkı sağladığı sonucuna varılmıştır. Okul içi ve okul dışı müzikal etkinliklerin çalgı eğitimine olumsuz yönde etkileri ise; devamsızlık problemi, dersin ödevlerine vakit ayıramama, yöresel tavrın olumsuz etkilenmesi, öğretim elamanlarının bireysel ilişkilerinden kaynaklanan problemlerin öğrenciye yansması, çalgı tutuşunun bozulması, özgüven problemi, birlikte çalmada uyumsuzluk, derslere olan ilgi ve alakayı olumsuz yönden etkilemesi gibi sonuçlara varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bağlama (Saz), Bireysel Çalgı, Çalgı Eğitimi, Meslek Çalgısı, Müzikal Etkinlikler.

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the positive or negative effects of the students who have individual instrument/professional instrument bağlama (saz) to take part at the in-school and out-of-school activities on instrument education lesson. For this purpose, the survey questions prepared by the researchers and passed through the approval of three experts were presented to 10 lecturers who gave bağlama training in Gaziantep university turkish music state conservatory and 50 students who had individual instrument bağlama in the 2019-2020 academic year. The survey results were obtained through the SPSS software.

The positive effects of in-school and out-of-school musical activities on instrument education are as follows; positively effected in instrument condition, improved ability to play together, contributed to the individual repertoire, improved memorization ability, contributed to attitude control, improved bona and solfege, provided the learning of different local attitudes, increased self-confidence and contributed to professional experience. The negative effects of in-school and out-of-school musical activities on instrument education are as follows; the problem of absenteeism, lack of time for homework of the lesson, negative impact of the local attitude, reflection to the student of the problems arising from the individual relations of the lecturers, impairment of the instrument grip, the problem of self-confidence, incompatibility in playing together, negatively affecting the interest in the lessons.

Key Words: Bağlama (Saz), Individual Instrument, Instrument Education, Musical Activities, Professional Instruments.

1. GİRİŞ

Eğitim, bireydeki tüm nitelikleri geliştirerek üretim süreci içinde daha verimli ve üretken olmasını, yaşantısını ve içinde bulunduğu süreci sorgulayan, bireyselleşerek toplumlaşmasını sağlayan bir süreç olarak tanımlanabilir (Eroğlu, 1998: 47). Bu süreç bireylerde çevre düzenlemesi yoluyla istendik davranış değiştirme süreci olarak tanımlanıp, bireyin içinde bulunduğu durumla yetinmeyip, istendik davranışlarla donatılmak istemesidir (Sönmez, 1986: 49). Günümüz içerisinde eğitim, bireyin kalıtımla birlikte meydana gelen temel gereksinimlerini en üst düzeyde geliştirmekte ve bu geliştirme ile bireyin gelecekteki kendi sınırlarını en üst düzeye kadar ulaştırabilmektedir (Başaran, 1993: 26).

Uçan'a (1997) göre müzik eğitimi, iş-meslek, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun, ayırım gözetmeksizin, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir insanca yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar. Müzik eğitiminde kullanılan materyallerin başında "çalgi" gelir. Müzik eğitimi çalgı yardımı ile bireylere aktarmak, müzik eğitimine büyük ölçüde katkı sağlamaktadır. Çalgı eğitimi yoluyla bireylerin, yetenekleri gelişir, müzikle ilgili bilgileri zenginleşir ve müzik beğenileri yüksek düzeye ulaşır (Tanrıverdi, 1997:8).

Günümüzde lisans düzeyinde müzik eğitimi veren kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda, okul içi ve okul dışı etkinliklerde çalgısını icra ettiği sıklıkla görülmektedir. Bu etkinliklerde görev alan öğrencilerin alan eğitiminden uzaklaşmaması, çalgı eğitimi açısından önemli görülmektedir. Bu bağlamda bireysel çalgısı/meslek çalgısı bağlama olan öğrencilerin, okul içi ve okul dışı etkinliklerde görev almasının çalgı eğitimi dersine olumlu ya da olumsuz etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda "Bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin, okul içi ve okul dışı etkinliklerde çalgısını icra etmesinin ilgili derslerine olumlu ve olumsuz etkileri nelerdir?" cümlesi problem durumu olarak belirlenmiştir.

Buna göre aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir?
2. Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir?
3. Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir?
4. Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir?

2. YÖNTEM

Araştırmada "betimsel tarama modeli" uygulanmıştır.

Betimsel tarama modeli olayların, varlıkların, grupların, mevcut durum ve özelliklerini kendi koşullarında betimlemeye ve incelemeye çalışan bir araştırma modelidir (Kaptan, 1998: 53).

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 eğitim-öğretim yılı içerisinde, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü'nde bağlama (saz) eğitimi veren 10 öğretim elemanı ve bireysel çalgısı bağlama olan 50 öğrenci oluşturmaktadır.

2.2. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Analizi

Bu çalışmada araştırmacılar tarafından hazırlanan ve üç uzman onayından geçen anket soruları öğretim elemanları ve öğrencilere sunulmuştur. Anket aracılığıyla elde edilen veriler, SPSS programı aracılığıyla yüzdelik oranlar ile bulgulara erişilmiştir. Araştırmamıza katılan öğretim elemanları ve öğrencilerin, okul içi ve okul dışı müzikal etkinliklerinin çalgı eğitimine olumlu ve olumsuz yöndeki etkilerin ortalamaları alınıp ortak bir sonuca varılmıştır.

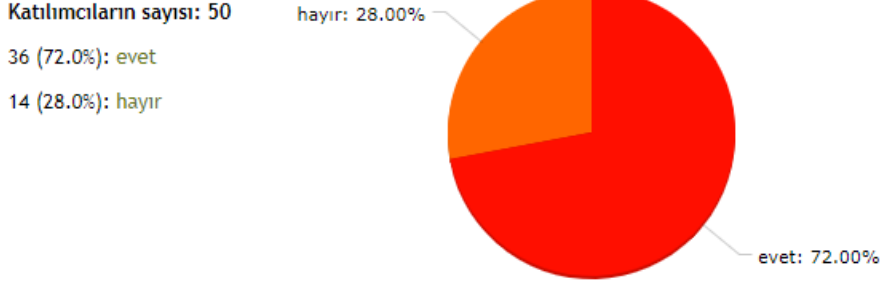
Anket, insanların yaşam koşullarını, davranışlarını, ihtiyaçlarını, inançlarını ve tutumlarını belirlemeye yönelik bir dizi sorudan oluşan veri toplama aracı olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk vd., 2008: 123).

3. BULGULAR

3.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Enstrümanınız ile okul içi müzikal etkinliklerde bulunuyor musunuz? (Bireysel çalgı dersi hariç)

Şekil 1. Bağlama Öğrencilerinin Okul İçi Müzikal Etkinliklerde Görev Alma Durumu

Şekil 1’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin %72’si enstrümanı ile okul içi müzikal etkinliklere katılırken, %14’ü okul içi müzikal etkinliklere katılmadığını belirtmiştir.

Enstrümanınız ile okul içi görev aldığınız müzikal etkinlikler nelerdir?

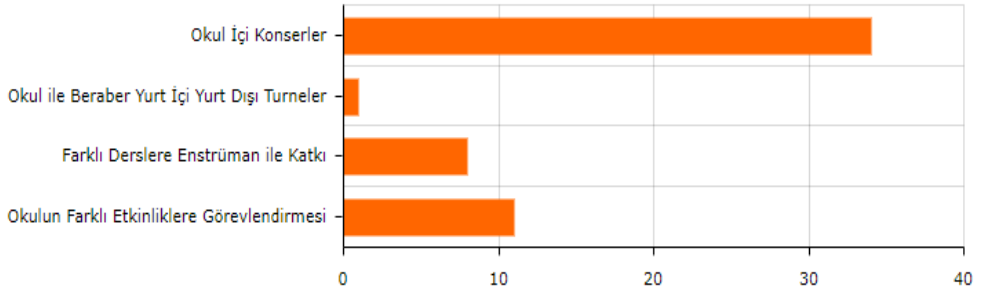
Katılımcıların sayısı: 36

34 (94.4%): Okul İçi Konserler

1 (2.8%): Okul ile Beraber Yurt İçi Yurt Dışı Turneler

8 (22.2%): Farklı Derslere Enstrüman ile Katkı

11 (30.6%): Okulun Farklı Etkinliklere Görevlendirmesi

Şekil 2. Bağlama Öğrencilerinin Okul İçi Görev Aldığı Müzikal Etkinlikler

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, enstrümanı ile okul içi müzikal etkinliklerde görev aldığını belirten öğrenciler cevap vermiştir. Böylelikle Şekil 2’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin; %94,4’ü okul içi konserlerde görev aldığını, %30,6’sı okulun farklı etkinliklerde görevlendirdiğini, %22,2’si bireysel çalgı dersi haricindeki derslere enstrümanı ile katkı sağladığını ve %2,8’i ise okul ile beraber yurtiçi ve yurtdışı turnelere katıldığını belirtmiştir.

Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir?

Katılımcıların sayısı: 50

37 (74.0%): Çalgı Kondisyonunu Olumlu Etkiler

33 (66.0%): Bireysel Repertuvara Katkı Sağlar

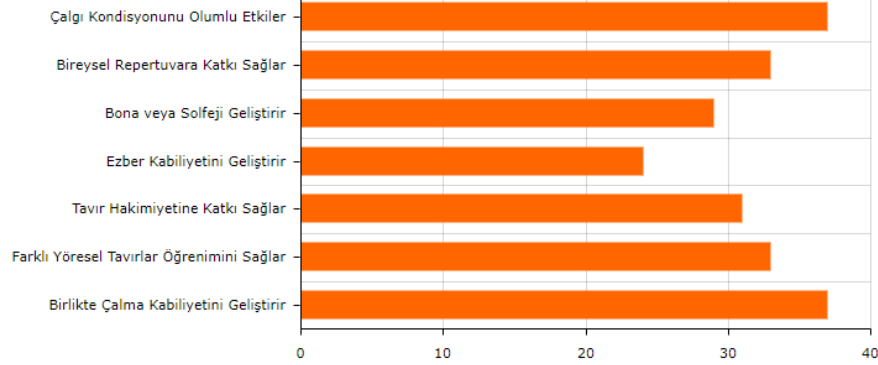
29 (58.0%): Bona veya Solfej Geliştirir

24 (48.0%): Ezber Kabiliyetini Geliştirir

31 (62.0%): Tavrı Hakimiyetine Katkı Sağlar

33 (66.0%): Farklı Yöresel Tavrılar Öğrenimini Sağlar

37 (74.0%): Birlikte Çalma Kabiliyetini Geliştirir

Şekil 3. Okul İçi Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumlu Yönde Etkileri (Öğrenci Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, bu soruya araştırmamıza katılan öğrencilerin tamamı cevap vermiştir. Böylelikle Şekil 3’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin; %74’ü çalgı kondisyonunu olumlu etkilediğini ve birlikte çalma kabiliyetini geliştirdiğini, %66’sı bireysel repertuvara katkı sağladığını ve farklı yöresel tavırlar öğrenimini sağladığını, 62’si tavrı hakimiyetine katkı sağladığını, %58’i bona ve solfeji geliştirdiğini ve 48’i ise ezber kabiliyetini geliştirdiğini belirtmiştir.

Araştırmamızda okul içi müzikal etkinliklerde görev almayan 14 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap ile okul içi müzikal etkinliklerde görev alan 36 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap arasında fark bulunamamıştır. Böylelikle araştırmaya katılan tüm öğrencilerin ortak görüşte olduğu bulgusuna erişilmiştir.

Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir?

Katılımcıların sayısı: 10

9 (90.0%): Çalgı Kondisyonunu Olumlu Etkiler

10 (100.0%): Bireysel Repertuvara Katkı Sağlar

9 (90.0%): Bona veya Solfeji Geliştirir

9 (90.0%): Ezber Kabiliyetini Geliştirir

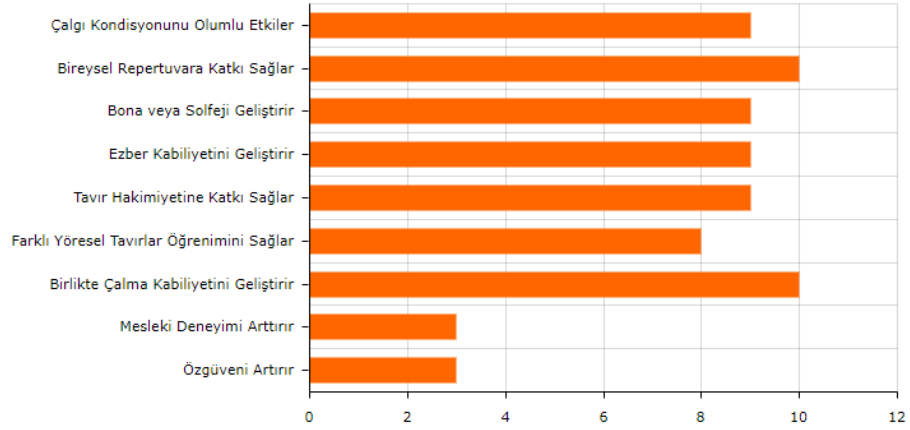
9 (90.0%): Tavrı Hakimiyetine Katkı Sağlar

8 (80.0%): Farklı Yöresel Tavırlar Öğrenimini Sağlar

10 (100.0%): Birlikte Çalma Kabiliyetini Geliştirir

3 (30.0%): Mesleki Deneyimi Arttırır

3 (30.0%): Özgüveni Arttırır

Şekil 4. Okul İçi Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumlu Yönde Etkileri (Öğretim Elemanı Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, Şekil 4’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bağlama eğitimi veren 10 öğretim elemanının tamamı bireysel repertuvara katkı sağladığını ve birlikte çalma kabiliyetini geliştirdiğini, %90’ı çalgı kondisyonunu olumlu etkilediğini, bona ve solfeji geliştirdiğini, ezber kabiliyetini geliştirdiğini ve tavrı hakimiyetine katkı sağladığını, %80’i farklı yöresel tavırlar öğrenimini sağladığını, %3’ü ise mesleki deneyimini ve özgüvenini arttırdığını belirtmiştir.

Araştırmamıza katılan öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin, okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri hakkında vermiş oldukları cevapların ortalamaları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1. Okul İçi Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumlu Yönde Etkileri

	Öğretim Elemanı	Öğrenci	Ortalama
Birlikte Çalma Kabiliyetini Geliştirir	100%	74%	87%
Bireysel Repertuvara Katkı Sağlar	100%	66%	83%
Çalgı Kondisyonunu Olumlu Etkiler	90%	74%	82%
Tavrı Hakimiyetine Katkı Sağlar	90%	62%	76%
Bona ve Solfeji Geliştirir	90%	58%	74%
Farklı Yöresel Tavırlar Öğrenimini Sağlar	80%	66%	73%
Ezber Kabiliyetini Geliştirir	90%	48%	69%
Mesleki Deneyimi Arttırır	30%	0%	30%
Özgüveni Arttırır	30%	0%	30%

Araştırmamızda, okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri sırayla; birlikte çalma kabiliyetini geliştirdiği, bireysel repertuvara katkı sağladığı, çalgı kondisyonunu olumlu etkilediği, tavrı hakimiyetine katkı sağladığı, bona ve solfeji geliştirdiği, farklı yöresel tavırlar öğrenimini sağladığı, ezber kabiliyetini geliştirdiği, mesleki deneyimini ve özgüvenini arttırdığı gibi bulgulara erişilmiştir.

3.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir?

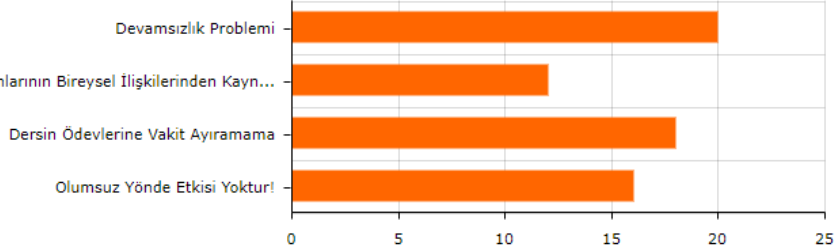
Katılımcıların sayısı: 50

20 (40.0%): Devamsızlık Problemi

12 (24.0%): Öğretim Elamanlarının Bireysel İlişkilerinden Kaynaklanan Problemlerin Öğrenciye Yansımaları

18 (36.0%): Dersin Ödevlerine Vakit Ayıramama

16 (32.0%): Olumsuz Yönde Etkisi Yoktur!

Şekil 5. Okul İçi Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumsuz Yönde Etkileri (Öğrenci Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, bu soruya araştırmamıza katılan öğrencilerin tamamı cevap vermiştir. Böylelikle Şekil 5’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin; %32’si olumsuz yönde etkisinin olmadığını belirtirken, %40’ı devamsızlık problemi, %36’sı ilgili dersin ödevlerine vakit ayıramama ve öğretim elamanlarının bireysel ilişkilerinden kaynaklanan problemlerin kendilerine yansımaları gibi olumsuz yönde etkilerinin olduğunu belirtmiştir.

Araştırmamızda, bir önceki alt problemde olduğu gibi, okul içi müzikal etkinliklerde görev almayan 14 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap ile okul içi müzikal etkinliklerde görev alan 36 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap arasında fark bulunamamıştır. Böylelikle araştırmaya katılan tüm öğrencilerin ortak görüşte olduğu bulgusuna erişilmiştir.

Okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir?

Katılımcıların sayısı: 10

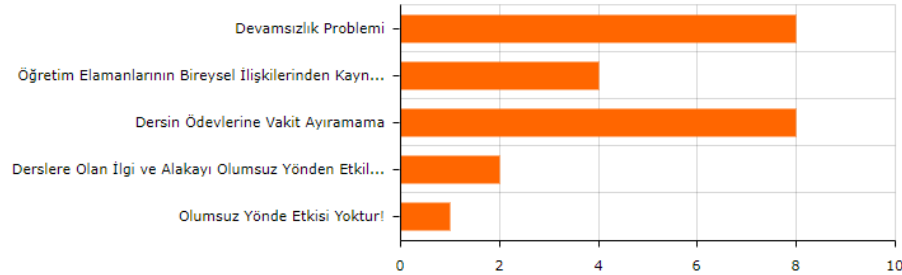
8 (80.0%): Devamsızlık Problemi

4 (40.0%): Öğretim Elamanlarının Bireysel İlişkilerinden Kaynaklanan Problemlerin Öğrenciye Yansımaları

8 (80.0%): Dersin Ödevlerine Vakit Ayıramama

2 (20.0%): Derslere Olan İlgisi ve Alakayı Olumsuz Yönde Etkiler

1 (10.0%): Olumsuz Yönde Etkisi Yoktur!

Şekil 6. Okul İçi Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumsuz Yönde Etkileri (Öğretim Elemanı Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, Şekil 6’da görüldüğü üzere araştırmamıza katılan Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bağlama eğitimi veren 10 öğretim elemanından; 1’i olumsuz yönde etkisi olmadığını, %80’i devamsızlık problemi ve ilgili dersin ödevlerine vakit ayıramadığını, %4’ü öğretim elamanlarının bireysel ilişkilerinden kaynaklanan problemlerin öğrencilere yansıdığını ve %2’si derslere olan ilgi ve alakayı olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmiştir.

Araştırmamıza katılan öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin, okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri hakkında vermiş oldukları cevapların otalamaları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2. Okul İçi Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumsuz Yönde Etkileri

	Öğretim Elemanı	Öğrenci	Ortalama
Devamsızlık Problemi	80%	40%	60%
Dersin Ödevlerine Vakit Ayıramama	80%	36%	58%
Öğretim Elamanlarının Bireysel İlişkilerinden Kaynaklanan Problemlerin Öğrenciye Yansımaları	40%	24%	32%
Derslere Olan İlgisi ve Alakayı Olumsuz Yönde Etkiler	20%	0%	10%

Araştırmamızda, okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri sırayla; devamsızlık problemi, dersin ödevlerine vakit ayıramama, öğretim elamanlarının bireysel ilişkilerinden kaynaklanan problemlerin öğrenciye yansımaları ve derslere olan ilgi ve alakayı olumsuz yönden etkiler gibi bulgulara erişilmiştir. Bu bulgular içerisinde, “öğretim elamanlarının bireysel ilişkilerinden kaynaklanan problemlerin öğrenciye yansımaları” cevabı, her iki araştırma grubunca dile getirilmesi çarpıcıdır.

3.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

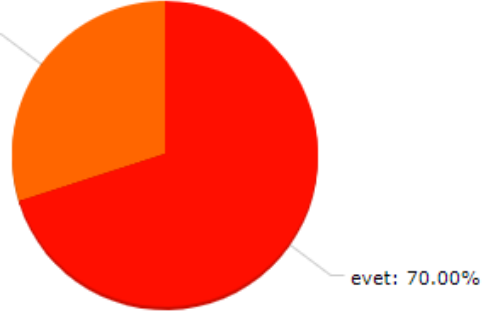
“Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Çalgınız ile okul dışı müzikal etkinliklerde bulunuyor musunuz?

Katılımcıların sayısı: 50 hayır: 30.00%

35 (70.0%): evet

15 (30.0%): hayır

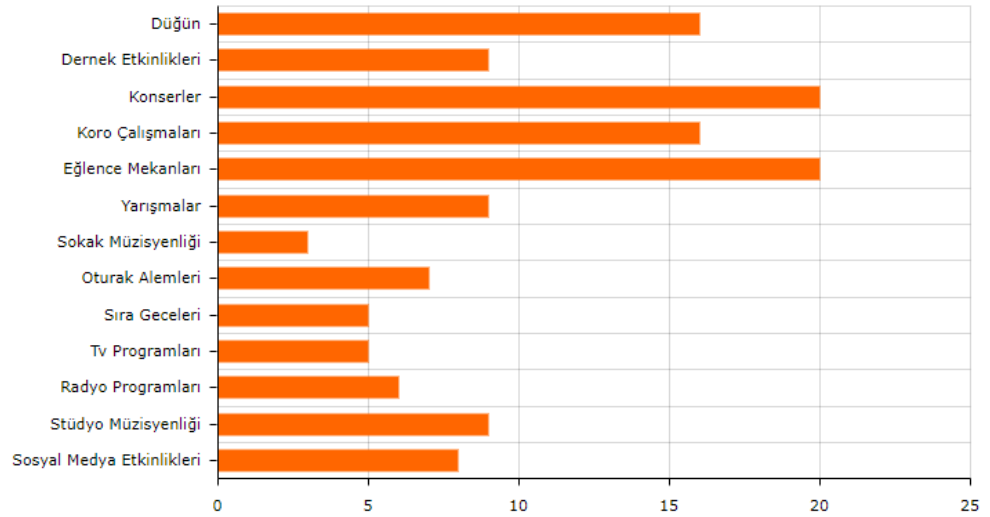
Şekil 7. Bağlama Öğrencilerinin Okul Dışı Müzikal Etkinliklerde Görev Alma Durumu

Şekil 7’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin %70’i enstrümanı ile okul dışı müzikal etkinliklere katılırken, %15’i okul dışı müzikal etkinliklere katılmadığını belirtmiştir.

Bireysel çalgınız ile okul dışı bulunduğunuz müzikal etkinlikler nelerdir?

Katılımcıların sayısı: 35

16 (45.7%): Düğün
 9 (25.7%): Dernek Etkinlikleri
 20 (57.1%): Konserler
 16 (45.7%): Koro Çalışmaları
 20 (57.1%): Eğlence Mekanları
 9 (25.7%): Yarışmalar
 3 (8.6%): Sokak Müzisyenliği
 7 (20.0%): Oturak Alemleri
 5 (14.3%): Sıra Geceleri
 5 (14.3%): Tv Programları
 6 (17.1%): Radyo Programları
 9 (25.7%): Stüdyo Müzisyenliği
 8 (22.9%): Sosyal Medya Etkinlikleri

Şekil 8. Bağlama Öğrencilerinin Okul Dışı Görev Aldığı Müzikal Etkinlikler

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, enstrümanı ile okul içi müzikal etkinliklerde görev aldığını belirten öğrenciler cevap vermiştir. Böylelikle Şekil 8’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin; %57,1’i konserler ve eğlence mekanlarında, %45,7’si düğünlerde, %25,7’si dernek etkinliklerinde, yarışmalarda ve stüdyolarda, %22,9’u sosyal medya etkinliklerinde, %17,1’i radyo programlarında, %14,3’ü sıra geceleri ve TV programlarında ve %8,6’sı ise sokak müzisyeni olarak okul dışı etkinliklerinde görev almaktadırlar.

Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir?

Katılımcıların sayısı: 50

36 (72.0%): Çalgı Kondisyonunu Olumlu Etkiler

28 (56.0%): Birlikte Çalma Kabiliyetini Geliştirir

25 (50.0%): Bireysel Repertuvara Katkı Sağlar

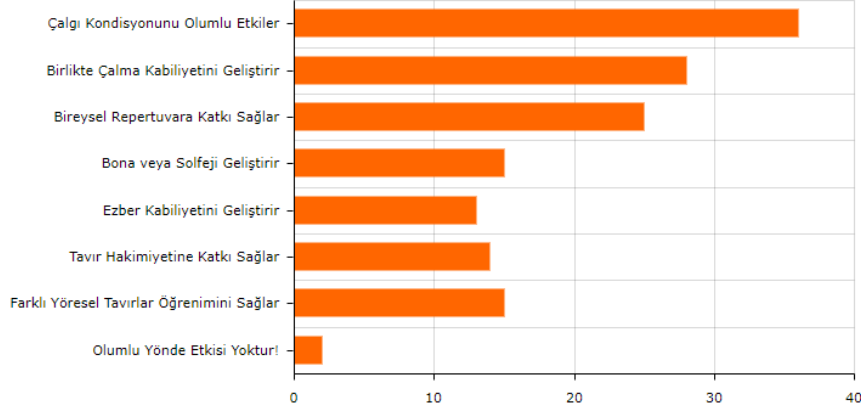
15 (30.0%): Bona veya Solfeji Geliştirir

13 (26.0%): Ezber Kabiliyetini Geliştirir

14 (28.0%): Tavrı Hakimiyetine Katkı Sağlar

15 (30.0%): Farklı Yöresel Tavrı Öğrenimini Sağlar

2 (4.0%): Olumlu Yönde Etkisi Yoktur!

Şekil 9. Okul Dışı Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumlu Yönde Etkileri (Öğrenci Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, bu soruya araştırmamıza katılan öğrencilerin tamamı cevap vermiştir. Böylelikle Şekil 9'da görüldüğü üzere araştırmamıza katılan, Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü'nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin; %72'si çalgı kondisyonunu olumlu etkilediğini, %56'sı birlikte çalma kabiliyetini geliştirdiğini, %50'si bireysel repertuvara katkı sağladığını, %30'u bona ve solfeji geliştirdiğini ve farklı yöresel tavırlar öğrenimini sağladığını, %28'i tavrı hakimiyetine katkı sağladığını, %26'sı ezber kabiliyetini geliştirdiğini ve %4'ü (2 kişi) ise olumlu yönde etkisinin olmadığını belirtmiştir.

Araştırmamızda bu soruya "olumlu yönde etkisi yoktur" cevabını veren 2 öğrencinin, okul dışı müzikal etkinliklerde görev almadığı bulgusuna erişilmiştir. Ayrıca okul dışı müzikal etkinliklerde görev almayan 15 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap ile okul dışı müzikal etkinliklerde görev alan 35 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap arasında fark bulunamamıştır. Böylelikle araştırmaya katılan tüm öğrencilerin ortak görüşte olduğu bulgusuna erişilmiştir.

Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri nelerdir? (Düğün, Dernek Etkinlikleri, Konserler, Koro Çalışmaları, Eğlence Mekanları, Yarışmalar, Sokak Müzisyenliği, Tv. ve Radyo Programları, Stüdyo Müzisyenliği, Sosyal Medya Etkinlikleri vs.)

Katılımcıların sayısı: 10

10 (100.0%): Çalgı Kondisyonunu Olumlu Etkiler

9 (90.0%): Birlikte Çalma Kabiliyetini Geliştirir

9 (90.0%): Bireysel Repertuvara Katkı Sağlar

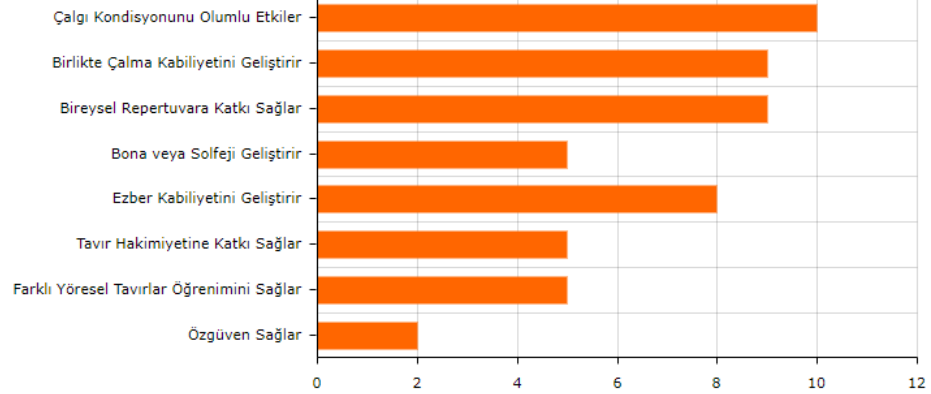
5 (50.0%): Bona veya Solfeji Geliştirir

8 (80.0%): Ezber Kabiliyetini Geliştirir

5 (50.0%): Tavrı Hakimiyetine Katkı Sağlar

5 (50.0%): Farklı Yöresel Tavrı Öğrenimini Sağlar

2 (20.0%): Özgüveni Sağlar

Şekil 10. Okul Dışı Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumlu Yönde Etkileri (Öğretim Elemanı Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, Şekil 10'da görüldüğü üzere araştırmamıza katılan Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü'nde bağlama eğitimi veren 10 öğretim elemanından tamamı çalgı kondisyonunu olumlu etkiler, %90'ı bireysel çalma kabiliyetini geliştirir ve bireysel repertuvara katkı sağlar, %80'i ezber kabiliyetini geliştirir, %50'si bona ve solfeji geliştirir, tavrı hakimiyetine katkı sağlar ve yöresel tavırlar öğrenimini sağlar ve %2'si ise öğrencide özgüveni sağlar gibi cevaplar vermiştir.

Araştırmamıza katılan öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin, okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri hakkında vermiş oldukları cevapların ortalamaları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 3. Okul Dışı Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumlu Yönde Etkileri

	Öğretim Elemanı	Öğrenci	Ortalama
Çalgı Kondisyonunu Olumlu Etkiler	100%	72%	86%
Birlikte Çalma Kabiliyetini Geliştirir	90%	56%	73%
Bireysel Repertuvara Katkı Sağlar	90%	50%	70%
Ezber Kabiliyetini Geliştirir	80%	26%	53%
Bona veya Solfeji Geliştirir	50%	30%	40%
Farklı Yöresel Tavrılar Öğrenimini Sağlar	50%	30%	40%
Tavır Hakimiyetine Katkı Sağlar	50%	28%	39%
Özgüven Sağlar	20%	0%	10%

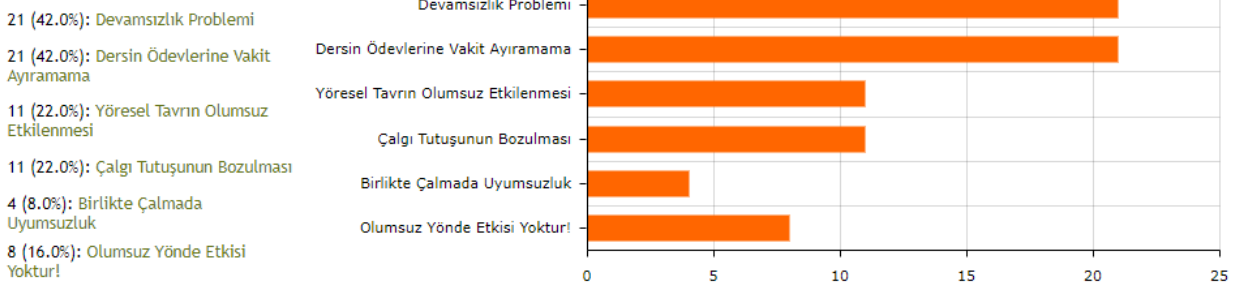
Araştırmamızda, okul içi müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumlu yönde etkileri sırayla; çalgı kondisyonunu olumlu etkilediği, birlikte çalma kabiliyetini geliştirdiği, bireysel repertuvara katkı sağladığı, ezber kabiliyetini geliştirdiği, bona ve solfeji geliştirdiği, farklı yöresel tavrılar öğrenimini sağladığı, tavır hakimiyetine katkı sağladığı ve özgüven sağladığı gibi bulgulara erişilmiştir.

3.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

“Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir?” alt problemine ait bulgular aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir?

Katılımcıların sayısı: 50

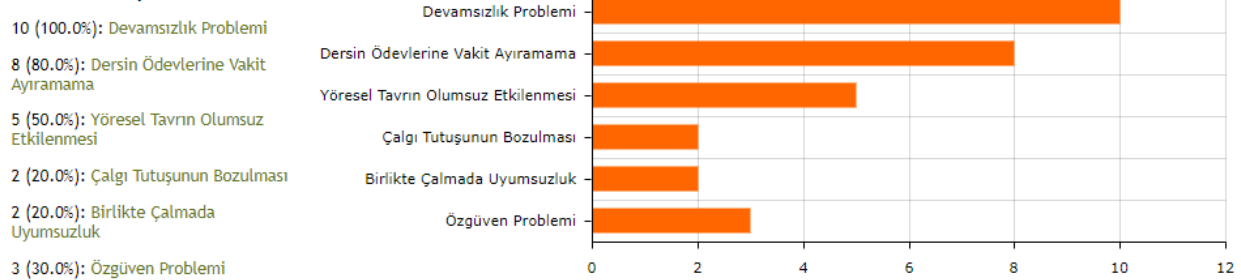
Şekil 11. Okul Dışı Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumsuz Yönde Etkileri (Öğrenci Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, bu soruya araştırmamıza katılan öğrencilerin tamamı cevap vermiştir. Böylelikle Şekil 11’de görüldüğü üzere araştırmamıza katılan Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü’nde bireysel çalgısı bağlama olan öğrencilerin; %16’sı olumsuz yönde etkisi yoktur derken, %42’si devamsızlık problemi ve dersin ödevlerine vakit ayıramama, %22’si çalgı tutuşun ve yöresel tavrın bozulması ve %8’i ise birlikte çalmada uyumsuzluk gibi olumsuz yönde etkilerini belirtmiştir.

Araştırmamızda, bir önceki alt problemde olduğu gibi, okul dışı müzikal etkinliklerde görev almayan 15 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap ile okul dışı müzikal etkinliklerde görev alan 35 öğrencinin bu soruya vermiş olduğu cevap arasında fark bulunamamıştır. Böylelikle araştırmaya katılan tüm öğrencilerin ortak görüşte olduğu bulgusuna erişilmiştir.

Okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri nelerdir? (Düğün, Dernek Etkinlikleri, Konserler, Koro Çalışmaları, Eğlence Mekanları, Yarışmalar, Sokak Müzisyenliği, Tv. ve Radyo Programları, Stüdyo Müzisyenliği, Sosyal Medya Etkinlikleri vs.)

Katılımcıların sayısı: 10

Şekil 12. Okul Dışı Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumsuz Yönde Etkileri (Öğretim Elemanı Görüşleri)

Bu soru çoktan seçmeli soru türü olup, Şekil 6'da görüldüğü üzere araştırmamıza katılan Gaziantep Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü'nde bağlama eğitimi veren 10 öğretim elemanının tamamı devamsızlık problemini belirtirken, %80'i dersin ödevlerine vakit ayıramama, %50'si yöresel tavrın olumsuz etkilenmesi, %30'u öğrencide oluşacak özgüven sorunu ve %20'si ise çalgı tutuşunun bozulması ve birlikte çalmada uyumsuzluğun yaşanacağı gibi olumsuz yönde etkileri belirtmiştir.

Araştırmamıza katılan öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin, okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri hakkında vermiş oldukları cevapların ortalamaları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4. Okul İçi Müzikal Etkinliklerin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Olumsuz Yönde Etkileri

	Öğretim Elemanı	Öğrenci	Ortalama
Devamsızlık Problemi	100%	42%	71%
Dersin Ödevlerine Vakit Ayıramama	80%	42%	61%
Yöresel Tavrın Olumsuz Etkilenmesi	50%	22%	36%
Çalgı Tutuşunun Bozulması	20%	22%	21%
Özgüven Problemi	30%	0%	15%
Birlikte Çalmada Uyumsuzluk	20%	8%	14%

Araştırmamızda, okul dışı müzikal etkinliklerin bireysel çalgı eğitimi dersine olumsuz yönde etkileri sırayla; devamsızlık problemi, dersin ödevlerine vakit ayıramama, yöresel tavrın olumsuz etkilenmesi, çalgı tutuşunun bozulması, özgüven problemi ve birlikte çalmada uyumsuzluk gibi sonuçlara varılmıştır.

4. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Araştırmamızda ulaşılan sonuçlara aşağıda yer verilmiştir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin, farklı kişiler olmasına nazaran, okul içi (%72) ve okul dışı (%70) müzikal etkinliklere katılma oranları neredeyse aynı olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmamızda öğrencilerin katıldığı okul içi müzikal etkinlikler sırayla; okul içi konserler, okulun farklı etkinliklerde görevlendirmeleri, bireysel çalgı dersi haricindeki derslere enstrümanı ile katkı sağlaması ve okul ile beraber yurtiçi ve yurtdışı turneler olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmamızda öğrencilerin katıldığı okul dışı müzikal etkinlikler sırayla; konserler, eğlence mekanları, düğünler, dernek etkinlikleri, yarışmalar, stüdyo müzisyenliği, sosyal medya etkinlikleri, radyo programları, sıra geceleri, TV programları ve sokak müzisyenliği olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmamızda okul içi ve okul dışı müzikal etkinliklerin çalgı eğitimine olumlu yönde etkilerinin ortalamaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Okul İçi ve Okul Dışı Müzikal Etkinliklerin Çalgı Eğitimine Olumlu Yönde Etkileri

Çalgı Eğitimine Olumlu Yönde Etkileri	Okul İçi	Okul Dışı	Ortalama
Çalgı Kondisyonunu Olumlu Etkiler	82%	86%	84%
Birlikte Çalma Kabiliyetini Geliştirir	87%	73%	80%
Bireysel Repertuvara Katkı Sağlar	83%	70%	77%
Ezber Kabiliyetini Geliştirir	69%	53%	61%
Tavır Hakimiyetine Katkı Sağlar	76%	39%	58%
Bona ve Solfeji Geliştirir	74%	40%	57%
Farklı Yöresel Tavrılar Öğrenimini Sağlar	73%	40%	57%
Özgüveni Artırır	30%	10%	20%
Mesleki Deneyimi Arttırır	30%	0%	15%

Araştırmamızda genel olarak okul içi ve okul dışı müzikal etkinliklerin çalgı eğitimine olumlu yönde etkileri sırasıyla; çalgı kondisyonunu olumlu etkilediği, birlikte çalma kabiliyetini geliştirdiği, bireysel repertuvara katkı sağladığı, ezber kabiliyetini geliştirdiği, tavır hakimiyetine katkı sağladığı, bona ve solfeji geliştirdiği, farklı yöresel tavrılar öğrenimini sağladığı, özgüvenini arttırdığı ve mesleki deneyime katkı sağladığı sonuçlara varılmıştır.

Araştırmamızda okul içi ve okul dışı müzikal etkinliklerin çalgı eğitimine olumsuz yönde etkilerinin ortalamaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Okul İçi ve Okul Dışı Müzikal Etkinliklerin Çalgı Eğitimine Olumsuz Yönde Etkileri

Çalgı Eğitimine Olumsuz Yönde Etkileri	Okul İçi	Okul Dışı	Ortalama
Devamsızlık Problemi	60%	71%	66%
Dersin Ödevlerine Vakit Ayıramama	58%	61%	60%
Yöresel Tavrın Olumsuz Etkilenmesi	0%	36%	18%
Öğretim Elamanlarının Bireysel İlişkilerinden Kaynaklanan Problemlerin Öğrenciye Yansımaları	32%	0%	16%
Çalgı Tutuşunun Bozulması	0%	21%	11%
Özgüven Problemi	0%	15%	8%
Birlikte Çalmada Uyumsuzluk	0%	14%	7%
Derslere Olan İlgi ve Alakayı Olumsuz Yönden Etkiler	10%	0%	5%

Araştırmamızda genel olarak okul içi ve okul dışı müzikal etkinliklerin çalgı eğitimine olumsuz yönde etkileri sırasıyla; devamsızlık problemi, dersin ödevlerine vakit ayıramama, yöresel tavrın olumsuz etkilenmesi, öğretim elamanlarının bireysel ilişkilerinden kaynaklanan problemlerin öğrenciye yansımaları, çalgı tutuşunun bozulması, özgüven problemi, birlikte çalmada uyumsuzluk, derslere olan ilgi ve alakayı olumsuz yönden etkiler gibi sonuçlara varılmıştır.

Okul içi ve okul dışı etkinliklerin öğrenciye olan etkisi çerçevesinde yapılan literatür taramasında; okul içi ve okul dışı etkinliklerin, öğrencinin ilgili derslerine olumlu yönde etkisi olduğu görülmüştür (Ekici, Bayrakdar ve Uğur, 2009; Taşoğlu, 2010; Ertaş, Şen ve Parmaksızoğlu, 2011; Kubat, 2018 ve Yılmaz, 2019). Böylelikle literatür taramasındaki çalışmaların sonuçları ile araştırmamızda elde edilen sonuçlar örtüşmektedir.

Bu araştırma geliştirilerek, farklı üniversitelerde uygulanması ve farklı enstrümanlar üzerinde de araştırmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Başaran, İ., E. (1993). Türkiye Eğitim Sistemi. Ankara: Gül Yayınevi.
- Büyüköztürk Ş.; Çakmak, E., K.; Akgün, Ö., E.; Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri (2. Baskı). Ankara: Pagem Akademi.
- Ekici, S.; Bayrakdar, A. & Uğur, A., O. (2009). "Ortaöğretim kurumlarındaki yöneticilerin ve öğrencilerin ders dışı etkinliklere bakış açılarının incelenmesi", Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 6 (1): 430-444.
- Eroğlu, E. (1998). "XXI. Yüzyılda Öğretmeni", Bilgi Çağında Öğretmenimiz. Ankara: Anadolu Çağdaş Eğitim Vakfı Yayını.
- Ertaş, H.; Şen, A., İ. & Parmaksızoğlu, A. (2011). "Okul Dışı Bilimsel Etkinliklerin 9. Sınıf Öğrencilerinin Enerji Konusunu Günlük Hayatla İlişkilendirme Düzeyine Etkisi", Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi, 5 (2): 178-198.
- Kaptan, S. (1998). Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri. Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- Kubat, U. (2018). "Okul Dışı Öğrenme Ortamları Hakkında Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Görüşleri", Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (48): 111-135.
- Sönmez, V. (1986). "Türkiye'de Eğitimin Kalitesi ve Geleceği", Ankara: Eğitim Fakültesi Dergisi, sayı: 1, H.Ü. Eğitim Fakültesi Yayını.
- Tanrıverdi, A. (1997). Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyolanın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri, Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi, 16.
- Taşoğlu, M. (2010). "Coğrafya Öğretiminde Okul Dışı Etkinliklerin Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Uçan, A. (1997). Müzik Eğitimi (Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Yılmaz, A. (2019). "Ders Dışı Sportif Etkinliklere Yönelik Tutum ve Okula Bağlanma Durumlarının İncelenmesi", Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 4 (1): 50-63.